

Příloha k protokolu o SZZ č. ....

FF JU v Č. Budějovicích

Vysoká škola: .....

Ústav estetiky

16.6. 2015

Datum odevzdání posudku: .....

Dominik Studený

Jméno: .....

Estetika

Obor: .....

Recenzent * / **Mgr. Denis Ciporanov, Ph.D.**

diplomové práce

Vedoucí */

Mgr. David Skalický, Ph.D.

.....

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

BARTHESOVA SÉMIOTIKA OBRAZU

Tématem bakalářské práce Dominika Studeného je především analýza strategie reklamního (propagandistického) jazyka, coby nástroje pro kontrolu požadovaného dopadu sdělení (perzvasivní funkce reklamy a propagandy) a to především na základě sémiologických studií obrazu Rolanda Barthese.

V první části práce její autor představuje Barthesovo klíčové rozlišení denotativního a konotativního významu, respektive doslovného a symbolického smyslu konkrétní promluvy. Tematický oddíl zakončuje rozborem reklamních sdělení, který má demaskovat postupy posilující jejich důvěryhodnost, jež se pro úspěch reklamy pochopitelně jeví jako stěžejní. Na barthesovské analýze obrazu reklamy na špagety Panzani dokládá mimo jiné proces *zakotvení a převodu*, sleduje funkci ikonického a lingvistického sdělení a jejich kooperaci v reklamních vizuálech.

Ve druhé části práce zařazuje Dominik Studený pro účely demaskování manipulativní síly obrazu Barthesovu analýzu novodobé mytologie, resp. sémiologickou analýzu sdělení nesených mytickou promluvou.

Poslední tematický oddíl pak věnuje fenoménu válečného plakátu. Zde se na konkrétních vybraných příkladech zabývá otázkou limitů fotografického obrazu a možností kresleného plakátu pro propagandistické účely, jakož i kulturně psychologickými faktory při budování obrazu nepřítele.

Práce Dominika Studeného nabízí nosné téma ukotvené v uspokojivě přehledné struktuře. Autor pracuje s primárními zdroji věcně správně, případně a bez nadužívání je cituje, případně produktivním způsobem též parafrázuje. Vlastní - čtivě a obratně podané - aplikace barthesovských pojmových schémat na vybraná reklamní sdělení jsou pak kreativním - a dle mého názoru nejcenějším jádrem předkládané práce.

Z hlediska formulačního a stylistického lze práci rámcově jen málo co vytknout. Místy překvapí zkratkovitě a úsečně sdělení (kapitola 2.2), kde absentuje schopnost výkladem původní myšlenky osvětlovat a promlouvají nezpracované a metajazykově neošetřené pojmy zdrojového textu. Hlavu si však autor příliš neláme s pořádkem, jehož si žádá postupné uvádění užívaných technických pojmů. Pokládá tak například za vhodné poznamenat, že Milka je firma vyrábějící čokoládu, ovšem s vysvětlením toho, co Barthes myslí „polysémickým odklonem celkového významu“, nijak zvlášť nespěchá. Co míní Barthes promluvou (a kde se tento pojem vůbec bere), se dočteme až na s. 24, třebaže s tímto klíčovým konceptem operuje v práci bez vysvětlení od samého začátku. Podobně je tomu i s pojmy smyslu, signifikace nebo formy. Mýtus je v jednom odstavěčku pro autora *pojetím* (sic!), pojmem i vyprávěním. Když nakonec přistupuje k jeho definici (tedy zachází s výrazem „mýtus“ jako s pojmem) uchyluje se k plurálu na způsob „definice mýtů“ ... Nedaří se mu též příliš srozumitelně (jelikož vždy značně zbrkle) prodat svůj záměr snad ve všech úvodech k jednotlivým kapitolám (viz např. Mytologie, s. 22).

Tyto zdánlivě drobné nepřesnosti prostupují celou práci a kazí dojem z celkově vytříbeného a vyspělého textu. Největší rozpaky a otázky ovšem budí závěrečná část práce, kde autor na základě analýzy konkrétních propagandistických obrazů - a s případnými referencemi na barthesovské pasáže -, předvádí nejen jejich trefný ikonografický rozbor, ale předkládá i smělejší zobecňující závěry týkající se samotné funkce a strategie obrazové propagandy. V této souvislosti nejenže není přípustné neuvést bibliografickou citaci k žádnému z klíčových

analyzovaných obrazů, tato absence je zároveň zarážející a často též symptomatická pro některý z možných nekorektních způsobů práce se zdrojovými texty. Celá pasáž suverénních formulací není totiž (krom zmiňovaných odkazů k Barthesovi) doprovázena žádným odkazem na další zdroje (čtenář by minimálně očekával odkaz na některou z nabízejících se obrazových přehledových publikací věnovaných válečným plakátům či propagandě), na jejichž základě by autor mohl své závěry „vypozorovat“.

Má hlavní oponentská otázka tedy směřuje k okolnostem geneze závěrečné pasáže práce. Při uspokojivém vysvětlení (především otázka práce s prameny) navrhuji práci hodnotit jako velmi dobrou.

Velmi dobře

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: .....

.....
recenzenta bakalářské práce

Praze 16. 6. 2015
V ..... dne .....

Stupeň kvalifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte